

## Social- och hälsovårdsutskottet

### Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tobakslagen

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tobakslagen (RP 304/2022 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Reetta Honkanen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Laura Terho, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Taru Peippo, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- specialsakkunnig Otto Ruokolainen, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- generalsekreterare Tuula Vasankari, Filha ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf
- Andningsförbundet rf
- ASH Finland rf.

#### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att tobakslagen ändras. Genom de föreslagna ändringarna genomförs kommissionens delegerade direktiv (EU) 2022/2100 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU till den del som gäller upphävande av vissa undantag för upphettade tobaksprodukter.

Tobakslagen föreslås få en definition av upphettad tobaksprodukt. I lagen föreslås dessutom bestämmelser om att det till konsumenten inte får säljas eller på annat sätt överlåtas upphettade tobaksprodukter med en karakteristisk doft eller smak eller upphettade tobaksprodukter som innehåller smaktillsatser i någon av dess delar som möjliggör ändring av tobaksproduktens doft, smak eller rökintensitet. I fråga om upphettade tobaksprodukter föreslås det också att filter, papper och kapslar som innehåller tobak eller nikotin ska förbjudas.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 23 oktober 2023.

## Betänkande ShUB 40/2022 rd

### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Genom de föreslagna ändringarna av tobakslagen genomförs kommissionens direktiv (EU) 2022/2100. Direktivet gäller ändring av tobaksdirektivet (direktiv 2014/40/EU) vad gäller upphävande av vissa undantag för upphettade tobaksprodukter. Tobaksdirektivet förbjuder bland annat karakteristiska smaker hos cigaretter och rulltobak. I Finland har förbuden genomförts genom 11 § 1 mom. 1, 7 och 8 punkten i tobakslagen. I tobaksdirektivet har kommissionen getts befogenhet att anta delegerade akter för att utvidga ovannämnda förbud till att även gälla andra tobaksprodukter än cigaretter och rulltobak. I det direktiv som genomförs genom lagförslaget utvidgas förbuden och begränsningarna som gäller smakämnen till att utöver cigaretter och rulltobak också gälla upphettade tobaksprodukter.

Enligt inkommen utredning innehåller de utsläpp som uppkommer vid användningen av en upphettad tobaksprodukt hälsoskadliga ämnen, vars mängd varierar beroende på produkten. Produkternas olika upphettningstekniker och ingredienser kan dessutom ge upphov till föreningar som inte förekommer i tobaksrök från cigaretter. Forskning visar redan att dessa produkter har samband med hjärt- och kärlsjukdomar, lungsjukdomar och cancer, och forskningsrönen kompletteras kontinuerligt. Information om långtidseffekterna av nya produkter fås dock först så småningom. Forskning visar att karakteristiska smaker är viktiga faktorer när man börjar använda tobaksprodukter och delvis också när man fortsätter att använda dem. De föreslagna ändringarna kan bidra till att minska barns och ungas nikotinberoende, samt till att minska intresset hos vuxna rökare att byta till exempel cigaretter mot upphettade tobaksprodukter.

Propositionens konsekvenser begränsas av att det veterligen ännu inte finns upphettade tobaksprodukter på den inhemska marknaden. De ändringar som föreslås i tobakslagen kan möjligtvis fördröja introduktionen av dessa produkter på den finländska marknaden och förhindra att de blir mer attraktiva genom att de smaksätts så att de smakar till exempel mentol, choklad eller vanilj.

Utskottet anser det motiverat att förbudet mot karakteristiska smaker och dofter utvidgas. Utskottet tillstyrker de föreslagna ändringarna i tobakslagen utan ändringar.

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 304/2022 rd utan ändringar.*

## Betänkande ShUB 40/2022 rd

Helsingfors 18.1.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent  
vice ordförande Mia Laiho saml  
medlem Pekka Aittakumpu cent  
medlem Kaisa Juuso saf  
medlem Arja Juvonen saf  
medlem Pia Kauma saml  
medlem Noora Koponen gröna  
medlem Terhi Koulumies saml  
medlem Merja Kyllönen vänst  
medlem Aki Lindén sd  
medlem Hanna-Leena Mattila cent  
medlem Ilmari Nurminen sd  
medlem Veronica Rehn-Kivi sv  
medlem Minna Reijonen saf  
medlem Heidi Viljanen sd  
medlem Sofia Virta gröna  
ersättare Paula Werning sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.